

LIMITAR O MORIR D'ÈXIT?

El passat divendres 26 de juliol va tenir lloc al Centre Flassaders de Palma la Jornada internacional sobre turisme de megacreuers: "Limitar o morir d'èxit?", a la qual hi participaren experts d'Itàlia, Alemanya, Bèlgica i Espanya amb l'objectiu d'aportar dades, generar propostes i reflexionar entorn del model del turisme de megacreuers i els seus impactes a nivell ambiental i social. Aquesta jornada s'impulsa dins el marc de la Plataforma contra els megacreuers, després d'haver presentat davant les autoritats el manifest signat per més d'11.000 persones on es demanen actuacions per mitigar els efectes negatius que generen aquests vaixells.

Margalida Ramis, portaveu del GOB Mallorca, entitat membre de la Plataforma contra els megacreuers, va ser l'encarregada d'introduir la jornada. "La indústria turística de creuers s'ha convertit en un problema molt greu que se'ns ha escapat de les mans". Ramis va deixar palès que ens trobam davant una situació difícil, en relació a la postura i la capacitat d'actuació de l'Administració autonòmica i local, així com de l'Autoritat Portuària. Així i tot, remarcà la necessitat de prendre mesures serioses front la contaminació i va posar damunt la taula la possibilitat d'aplicar una taxa als creuers al tractar-se d'una indústria contaminant.

Faib Abbasov, de la federació europea [Transport & Environment](#), presentà l'estudi "[Emissions atmosfèriques dels creuers a Europa](#)". Aquest informe va establir les principals ciutats europees en termes de contaminació per creuers: Palma és la segona, després de Barcelona i València. Abbasov va donar detalls de l'estudi de T&E on analitzaren 203 creuers d'entre les 15.000 embarcacions del Mediterrani. "Per a mesurar la contaminació d'un megacreuer és important conèixer el tipus de carburant que fan servir. Malauradament, una gran part dels creuers es mouen amb carburant de mala qualitat. Són més densos i, per tant, més contaminant i difícils d'eliminar" (més informació a l'Annex 1).

Axel Friedrich, consultor independent per l'associació alemanya [NABU](#), és químic i expert en emissions de gasos contaminants. Amb la seva ponència "Problemàtica sobre la contaminació dels creuers" va explicar detalladament els efectes de les emissions dels megacreuers en la salut humana. "La contaminació per micropartícules té un impacte 300 kilòmetres terra endins, així que la contaminació dels creuers que arriben a Palma afecta tota l'illa". "Les navilieres no fan servir filtres com sí ho fan altres mitjans de transport com els cotxes. Amb les mesures de seguretat adients s'evitarien prop de 6.000 morts prematures a l'any a la conca mediterrània". Un ferry o un vaixell de càrrega contaminen més pel fet de què realitzen trajectes diaris, però "un megacreuer supera els nivells de contaminació per mida i passatge." Una primera passa seria emprar gas natural i no els actuals combustibles, a més de l'ús de filtres i catalitzadors. La regulació internacional és dispersa, així que és important la cooperació entre països veïnats. Axel Friedrich ha dut ha terme mesuraments del nivell de gasos, i afirma que "les dades són clares: el cost per a reduir les emissions de gasos dels megacreuers és més barat que pagar els danys que provoquen". A més, considera "negativa" la tendència a construir cada vegada vaixells més grans, ja que "quant major sigui un buc, més contamina". "A més de tenir altres efectes negatius com la saturació de les ciutats, com és el cas de Palma."

Anna Gerometta és presidenta de [Citadini per l'Aria](#), organització italiana que "defensa el dret a respirar aire pur". Entra d'altres, impulsa la campanya "[Facciamo Respirare il Mediterraneo](#)", la qual fa incidència en que la Mediterrània es declari ECA com ja s'ha fet a la Mar del Nord i al Bàltic. Gerometta es lamenta que la "situació de Venècia és de caos total amb la indústria dels creuers". A dia d'avui veu pràcticament impossible eliminar l'arribada de creuers a la llacuna veneciana, així que es tracta de proposar alternatives per evitar que entrin a l'actual estació marítima, on es va produir l'accident entre un megacreuer i un vaixell que estava amarrat a port ([vídeo amb el qual Gerometta va obrir la seva intervenció](#)).

Defensa que s'ha de canviar la indústria al no ser compatible amb el desenvolupament normal de les ciutats, ja que els creuers són de cada vegada més grans i distorsionen la normal activitat dels centres urbans. D'igual manera que succeeix a Palma, "la solució de que arribi un únic creuer al dia és la millor manera de conscienciar les navilieres de que tenen que canviar la seva estratègia".

María García, membre de l'àrea de contaminació d'[Ecologistes en Acció](#), va xerrar del cas del Mediterrani en general i de Barcelona en particular. "La mar està agonitzant per culpa de la contaminació. Tenim poc més d'una dècada per a reduir en un 40% la contaminació o ens trobarem amb una situació irreversible." "Hi ha barris de Barcelona que estan molt exposats de manera que els seus residents respiren nivells de contaminació un 20% superiors a zones contaminades per l'alt trànsit de la ciutat". "El mercat dels creuers està controlat per quatre grans oligopolis, sent Carnival Corporation el grup més gran amb beneficis de 14 mil milions d'euros a l'any, i es justifiquen dient que no poden canviar el seu combustible pel cost que els representaria". Aquests bucs operen "a costa de la nostra salut".

Helena Prima, coordinadora d'[Ecologistes en Acció de la Comunitat Valenciana](#), remarcà que "al port de València, que és el primer en trànsit juntament amb el d'Algeciras, i està en el Top-30 del món, únicament es compta amb dos mesuradors de la qualitat de l'aire, mentre que els d'Alacant o Castelló, que són molt més petits, tenen cinc cada un".

Mariaño Reaño, president d'Amics de la Terra Mallorca, i **Jaume Garau**, membre de Palma XXI, varen tractar el cas de Palma. Reaño va posar de manifest la necessitat de comptar amb estudis acurats i rigorosos de la contaminació a Ciutat. S'estan detectant, per exemple, nivells en concentració de NO₂ que serien superiors als permesos. D'altra banda, Garau va analitzar la vessant més social d'aquest fenomen i aquest tipus de turisme, que contribueix, entre d'altres, a alterar el funcionament normal de ciutat i ha canviar l'estructura dels seus comerços, que passen de negocis tradicionals i serveis de barri a complements de l'activitat turística. "Des dels anys 20 del segle passat hi ha hagut creuers que han passat per Ciutat, no són res nou. El problema no es limita al nombre de vaixells, que és molt similar als de l'inici dels 2000, si no a la seva capacitat de passatge, que s'ha incrementat notablement".

Joan Forteza, president de la Federació d'Associacions de Veïns de Palma, entitat membre de la Plataforma contra els megacreuers, va posar fi a la jornada, incidint en el fet que ens trobam davant una situació d'emergència i reclamant que "les administracions preguin mesures restrictives".

Margalida Ramis durant la presentació de la jornada, acompanyada per altres membres de la Plataforma contra els megacreuers.

Les entitats de la **Plataforma contra els megacreuers** compartim la nostra preocupació sobre l'impacte mediambiental, social i econòmic dels megacreuers, evident a moltes ciutats europees i també a la nostra.

En aquest context, es fa necessari millorar els instruments i consensuar metodologies, per tal d'aportar mesures (ambientals, socials, econòmiques...) rigoroses, així com la recol·lecció de dades, l'elaboració de documents i informes que visibilitzin la problemàtica en tot el seu espectre. Per això, **promovem la creació d'un Consell Assessor Internacional sobre els impactes dels megacreuers** format per professionals experts en diferents disciplines.

Estem davant un fenomen global, per això necessitam estar coordinats amb moltes altres ciutats i entitats europees que pateixen els mateixos impactes i que persegueixen els mateixos objectius de reduir al màxim els efectes negatius d'aquests grans vaixells. Així, per enfortir els lligams existents i ampliar la xarxa d'entitats europees, **farem feina en la consolidació de la xarxa internacional d'entitats**.

Continuarem perseguint els objectius que vàrem manifestar en el document que es va signar per més d'11.000 persones per tal que Palma i Mallorca deixin de patir els impactes negatius generat pel turisme de megacreuers. El primer dels cinc punts d'aquest [Manifest contra els megacreuers](#) fa referència a la necessitat d'aplicar límits a l'afluència de megacreuers al Port de Palma, amb un màxim d'un al dia, regulant també el nombre màxim de creueristes diaris. Si aquest objectiu no es pot aconseguir fins l'any 2022 (com així deixava reflectit l'Autoritat Portuària de Balears en referència a les reserves fins aquesta data), demanarem que es declari una moratòria en els propers mesos.

En les darreres setmanes s'ha fet evident que existeix una preocupació creixent entre la ciutadania en relació a les afeccions negatives que genera aquest tipus de turisme en la vida social, en la salut, en l'economia o en el medi ambient. Des de la Plataforma contra els megacreuers seguirem fent feina conjuntament entre les entitats per pal·liar i resoldre els problemes que aquets generen.

RECULL DE PREMSA

25/07/2019 The Guardian

Mallorca residents call for cruise ship limit of one a day in Palma

11,000 sign petition saying rise of 'mega ship' tourism is unsustainable and undesirable.

<https://www.theguardian.com/world/2019/jul/25/mallorca-residents-call-for-cruise-ship-limit-of-one-a-day-in-palma>

26/07/2019 Ara Balears

La UE encara és permissiva amb la contaminació dels creuers

Ecologistes alerten, en la Jornada internacional sobre turisme de megacreuers, que la legislació europea és molt més laxa que la de les Nacions Unides en aquesta matèria.

https://www.arabalears.cat/societat/UE-encara-permissiva-contaminacio-creuers_0_2277972303.html

26/07/2019 Diario de Mallorca

Los ecologistas piden que los cruceros paguen una tasa por contaminar Mallorca

Expertos en el tema han participado esta mañana en la jornada sobre turismo de megacruceros.

"Estamos ante un problema de salud pública que reclama políticas radicales", han pedido.

<https://www.diariodemallorca.es/palma/2019/07/26/ecologistas-piden-cruceros-paguen-tasa/1436546.html>

27/07/2019 Ultima Hora

Megacrucero es sinónimo de contaminación

[...] Esta fue la principal conclusión de la jornada de debate que tuvo lugar este viernes en el centro palmesano Flassaders, en el que participaron expertos de Alemania, Italia, Bélgica y organizaciones e instituciones locales para analizar el impacto del turismo de cruceros en los puertos del Mediterráneo, en este caso en Palma.

<https://www.ultimahora.es/noticias/local/2019/07/27/1097035/megacrucero-sinonimo-contaminacion.html>

27/07/2019 Diario de Mallorca.

Entrevista a María García, d'Ecologistes en Acció Barcelona.

"Los cruceros son una industria prescindible que solo beneficia a los 'lobbies'".

<https://www.diariodemallorca.es/palma/2019/07/28/cruceros-son-industria-prescindible-beneficia/1436848.html>

LIMITAR O MORIR D'ÈXIT?